

Asia: STM082:00/2018, STM/3925/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laieksi lääkelain ja apteekkiverolain muuttamisesta, luonnos muistioksi lääketaksasta annetun asetuksen muuttamisesta ja arviomuistio itsehoitolääkkeiden saatavuudesta ja saatavuuden parantamisesta eri malleilla

Luonnos hallituksen esitykseksi ja lääketaksa-asetus

Lääkkeiden hintaa koskien sallittaisiin itsehoitolääkkeiden hintakilpailu pienentämällä valmisteen toimittamisesta saatavaa apteekin katetta. Ehdotuksen mukaan eräille itsehoitolääkkeille asetettaisiin enimmäishinta. Tästä olisi kuitenkin poikkeuksia: lisäneuvontaa vaativat lääkkeet, kipulääkkeet lukuun ottamatta ulkoisesti käytettäviä valmisteita, yskänlääkkeet ja eräät ummetus- ja ripulilääkkeet. Mitä mieltä olette ehdotuksesta?

Tehy pitää tärkeänä, että lääkkeiden saatavuuden alueellinen kattavuus eri puolilla Suomea turvataan. Sen lisäksi lääkkeiden hinta pitää olla sellainen, että lääkkeitä tarvitsevalla on varaa hankkia niitä. Heidän kannalta on järkevää, että joillekin itsehoitolääkkeille asetetaan enimmäishinta.

Kommenttinne koskien ehdotusta oikaisuvaatimuksen poistamiseksi eräistä apteekkilupia koskevista Fimean päätöksistä.

Kannatamme luonnoksessa esitettyä oikaisuvaatimuksen poistamista eräistä apteekkilupia koskevista Fimean päätöksistä nopeamman käsittelyajan takaamiseksi.

Luonnoksessa ehdotetaan muutettavan apteekkiverolakia siten, että apteekkiveroasteikkoon lisätään joko uusi ylin liikevaihtoporras tai vaihtoehtoisesti korotettaisiin nykyisen asteikon neljän ylimmän liikevaihtoportaan veroprosenttia.

Kommenttinne koskien ehdotusta.

-

Yleiset kommentit koskien luonnosta hallituksen esitykseksi.

Luonnoksessa on esitetty, että terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen ja sairauksien ehkäisyyn liittyviä palveluita laajennettaisiin koskemaan apteekkien palvelupisteitä. Luonnoksessa ei kuitenkaan ole määritelty, mitä palveluita olisi tarkoitus laajentaa palvelupisteisiin. Terveystieteiden ammattihenkilöt edistävät väestön hyvinvointia osaamisellaan, antavat

terveyteen liittyvää valistusta ja tukevat potilaiden itsehoitoa. Erilaiset terveydenhuollon palvelut vaativat erilaista osaamista palvelun antajilta. Palveluiden tarjonnassa pitää huomioida myös se, syntykö näistä palveluista hoitosuhde, joka vaatii toimenpiteiden kirjaamisen asiakastietoihin. Tarjottavien terveydenhuollon palveluiden tulee myös täyttää potilasturvallisuuden vaatimukset esim. mahdollisten ensiaputilanteiden osalta.

Esimerkiksi rokotteita ei voi antaa muu kuin asiakkaaseen hoitosuhteessa oleva terveydenhuollon ammattihenkilö. Tartuntatautiasetuksen mukaan rokotteen saa pistoksena antaa vain lääkäri. Lääkärin valvonnassa rokotteen saa antaa asianmukaisen koulutuksen saanut muu terveydenhuollon ammattihenkilö, esimerkiksi terveydenhoitaja, kätilö tai sairaanhoitaja. Rokotusten tarkka ja huolellinen kirjaaminen potilastietojärjestelmiin on keskeistä, jotta annetuista rokotuksista saadaan kerättyä oikeat tiedot. Rokotustiedot kerätään suoraan potilastietojärjestelmistä valtakunnalliseen rokotusrekisteriin. Kirjaaminen potilasasiakirjoihin vaatii näin ollen hoitosuhdetta asiakkaaseen.

Arviomuistio itsehoitolääkkeiden saatavuudesta ja saatavuuden parantamisesta eri malleilla

Arviomuistiossa esitellään ja arvioidaan nykyisten apteekkien palvelupisteiden perustamisen helpottamista siten, että jatkossa palvelupisteet perustettaisiin Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimealle tehtävällä ilmoituksella (malli 1). Palvelupisteitä saisi perustaa esimerkiksi kauppakeskittyymiin, kauppoihin tai sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteiden yhteyteen, eikä palvelupisteiden määrää rajoitettaisi.

Kommenttinne koskien mallia 1.

Kannatamme tietyillä reunaehdoilla mallia (1), jossa apteekkien palvelupisteitä kehitetään. Palvelupisteiden lisääminen parantaa palveluiden alueellista saatavuutta, mikä on tärkeä asia. Palvelupisteissä pitää olla farmaseuttista osaamista läsnä, jotta tarvittava ohjaus ja neuvonta varmistetaan. Ohjauksella ja neuvonnalla varmistetaan turvallinen ja rationaalinen lääkehoito sekä ehkäistään tarpeetonta lääkkeiden käyttöä.

Arviomuistiossa esitellään ja arvioidaan eräiden itsehoitolääkkeiden myynnin laajentamista apteekkien ulkopuolelle myyntilupamenettelyn kautta. Tällöin myyntiluvanhakijat hakisivat itsehoitolääkevalmisteille apteekin ulkopuolella myytävän lääkkeen luokittelua. Ehdotuksen mukaan lääkkeitä myyvän myyntipaikan tulisi hakea Fimealta lupa itsehoitolääkkeiden myyntiin, ja myyntiä valvoisivat Fimea yhdessä maakuntien kanssa.

Kommenttinne koskien mallia 2.

Emme kannata mallia (2), jossa itsehoitolääkkeiden myynti laajennetaan apteekkien ulkopuolelle myyntilupamenettelyn kautta. Itsehoitolääkkeiden myyminen ilman asiakkaan neuvontaa ja ohjausta heikentää lääketurvallisuutta ja lisää lääkeshoidon riskejä sekä johtaa pahimmillaan epätarkoituksenmukaiseen lääkkeiden käyttöön.

Yleiset kommentit koskien arviomuistiota ja näkemykset itsehoitolääkkeiden saatavuuden parantamisesta ja kilpailun lisäämisestä toimialalla.

Ojanperä Kaija
Tehy ry